

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXVI. — Izdan in razposlan dne 19. junija 1907.

Vsebina: Št. 146. Ukaz, v koliko se sme v rudarstvu dajati delo mladostnim delavcem in otrokom.

146.

Ukaz poljedelskega ministrstva v porazumu z ministrstvom za notranje stvari z dne 8. junija 1907. l.,

v koliko se sme v rudarstvu dajati delo mladostnim
delavcem in otrokom.

Na podstavi zakona z dne 21. junija 1884. l. (drž. zak. št. 115) ukazuje poljedelsko ministrstvo v porazumu z ministrstvom za notranje stvari glede tega, v koliko se sme v rudarstvu dajati delo mladostnim delavcem in otrokom, tako:

§ 1.

Mladostni delavci v zmislu tega ukaza so osebe moškega spola med dovršenim 14. in 16. letom starosti, potem ženske osebe med dovršenim 14. in 18. letom starosti.

§ 2.

Mladostnim delavcem se sme v rudarjenju (§ 131 o. r. z.) dajati opravila le s takimi deli, ki so primerna njihovim močem in niso škodljiva njihovemu telesnemu razvoju; dajati opravila mladostnim delavcem ženskega spola je vrhu tega dovoljeno le pri delih nad zemljo.

Mladostni delavci se ne smejo uporabljati za sukanje vretena ali vlačenje vode, za zaviranje, za vodenje samokolic na vkreber, za premikanje rudarskih vozičkov na tirih navkreber ali navzdol in rudarskih vozičkov z večjo težo ali s težjim nakladom sploh, potem na delaviščih v jami, kojih temperatura presega 28° C in za take opravke, pri katerih je z ozirom na posebne razmere, kakor razvijanje škodljivih plinov ali škodljivega prahu v delovnih prostorih, zdravje oseb, ki imajo tam opravila, v večji meri v nevarnosti ter za druga opravila, pri katerih se lahko trpi škoda.

§ 3.

Da bi se dajalo opravila mladostnim delavcem po noči, t. j. med 8. uro zvečer in 5. urc zjutraj, se praviloma ne sme dopuščati. V obratih, v katerih se dela v dveh obdanicah, se smejo mladostni delavci moškega spola porabljeni do 11. ure po noči.

§ 4.

Delo čez določeno dobo v zmislu § 3, odst. 3 zakona z dne 21. junija 1884. l. (drž. zak. št. 115) in čl. I, § 3, odst. 8 zakona z dne 27. junija 1901. l. (drž. zak. št. 81) se ne sme dovoljevati za mladostne delavce.

Če je silna nevarnost za varnost življenja, zdravja in lastnine, se smejo mladostni delavci porabljeni čez izmero, določeno v teh zakonih za obdanično in delovno dobo, oziroma po noči (§ 3 tega ukaza) le tedaj, če za opravljanje dela, ki ga je

izvršiti, ni na razpolaganje odraslih oseb in če je delo primerno močnem mladostnim delavcem, ki so določeni, da ga opravijo.

§ 5.

Med delovnimi urami se morajo dajati mladostnim delavcem redni odmori. Te odmore je določiti tako, da presega njih trajanje v delovni dobi trajanje odmorov, ki jih je po veljajočih zakonih dovoliti odraslim delavcem, vsaj za eno uro.

Odmori, ki jih je dajati mladostnim delavcem, naj bodo razvrščeni tako, da nepretrgani delovni čas praviloma ne traja dalje nego 4 ure; drugačna razvrstitev odmorov se sme dopuščati le v tistih primerih, v katerih je to potrebno iz ozirov na tek obrata ali na delavce same.

V odmorih se mladostnim delavcem ne sme dovoliti nikak opravke v obratu.

§ 6.

Ako se pritegnejo mladostni delavci po določilih § 4 zakona z dne 21. junija 1884. l. (drž. zak št. 115) za dela ob nedeljah, jim je treba dovoliti nadomestni dan počitka v naslednjem tednu.

§ 7.

Izjeme od določil, ukrenjenih v §§ 2 do 6 tega ukaza, lahko dovolé rudarska oblastva za mladostne delavce moškega spola tedaj, če je z izpričevalom javnega zdravnika ali kakega drugega zdravnika, ki ga na zahtevanje rudniškega podjetja določi okrožni rudarski urad, dokazano, da dopušča telesni razvoj mladostnega delavca brez škode za njegovo zdravje zanj nameravano in v zdravniškem izpričevalu natančno oznamenjeno opravilo.

Ako se na podstavi takega izpričevala pripuščajo mladostni delavci na nočno delo, je treba delo razdeliti tako, da ti delavci menjajo vsaj vsak teden v obnočnici in obdanci.

§ 8.

Otrokom, to so v zmislu tega ukaza osebe, ki 14. leta starosti še niso dovršile, se v rudarstvu ne sme dajati opravila kakor delavcem.

Izjemoma se smejo otroci med dovršenim 12. in 14. letom starosti nekraté njihove šolske dolžnosti, na zaprosilo njihovih roditeljev ali varuhov s posebnim dovolilom rudarskega oblastva porabljeni za lahka dela nad zemljo.

V zaprosilu za dovolilo porabljeni otroke med dovršenim 12. in 14. letom starosti naj bodo povedani delavniki, ob katerih naj se daje otrokom opravila, začetek in konec delovnega časa in dovoljeni odmori ter, kakšno je opravilo, za katero naj se porabljuje otroci. Preden podelé dovolilo, naj rudarska oblastva natanko preskusijo, ali je kakovost dela in število delovnih ur ter razvrstitev odmorov primerna otroškemu organizmu, potem ali se dá razdelitev delovnih ur zediniti s šolskim poukom. Presojaje razmere, na katere se je ozirati v prvi vrsti, naj služijo rudarskim oblastvom kakor najmanjša mera za varstvo porabe, ki ga je zahtevati, za vodilo v §§ 2 in 5 tega ukaza za mladostne delavce ukrenjeni zaukazi. Ako se pojavijo dvomi, se je dogovoriti z zdravstvenimi oblastvi, oziroma s šolskimi oblastvi.

Za dela po noči ali čez normalno delovno dobo (§§ 3 in 4 tega ukaza), potem za opravljanje del ob nedeljah se otroci nikakor ne smejo privzemati.

§ 9.

O mladostnih delavcih in otrocih, ki se porabljuje, je v vsakem rudarstvu pisati imenik, ki obsegaj ime, starost, bivališče teh oseb, ime in bivališče njihovih roditeljev ali varuhov, kakšno je odkazano jim opravilo, začetek in konec delovnih dob in dovoljenih odmorov, potem čas vstopa in izstopa.

Ako se dovolé izjeme po § 7 tega ukaza, je povedati v imeniku tudi, kakšne so te izjeme, in če se porabljuje otroci, čas in trajanje vsakdanjega šolskega pouka; tudi je v teh primerih navesti datum in številko podeljenega dovolila rudarskega oblastva.

Imenik je na zahtevanje predložiti rudarskemu oblastvu.

Bienert s. r.

Auersperg s. r.